

Sygn. akt VI GC 683/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2020 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący: SSR Justyna Supińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2020 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa **Związek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.**

przeciwko **(...) z siedzibą w G.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) z siedzibą w G. na rzecz powoda Związek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. odsetki:

- ustawowe liczone od kwoty 469,58 złotych za okres od dnia 07 października 2015 roku od dnia 31 grudnia 2015 roku,
- ustawowe za opóźnienie liczone od kwoty 469,58 złotych za okres od dnia 01 stycznia 2016 roku od dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) z siedzibą w G. na rzecz powoda Związek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. kwotę 180,22 złotych (sto osiemdziesiąt złotych dwadzieścia dwa grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1 604,96 złotych za okres od dnia 09 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty;

III. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

IV. zasądza od pozwanego (...) z siedzibą w G. na rzecz powoda Związek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. kwotę 861,98 złotych (osiemset sześćdziesiąt jedno złotych dziewięćdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 683/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 09 sierpnia 2019 roku, sprecyzowanym pismem z datą w nagłówku „dnia 09 grudnia 2019 roku” (data prezentaty: 2019-12-13, k. 24-25 akt) powód Związek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (obecnie – z siedzibą w Ł.) domagał się zasądzenia od pozwanego (...) z siedzibą w G. kwoty 3 333,88 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot: 469,58 złotych za okres od dnia 07 października 2015 roku do dnia zapłaty, 1 604,96 złotych za okres od dnia 20 marca 2014 roku do dnia zapłaty i 1 259,34 złotych za okres od dnia 31 października 2013 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwany zawarł z występującym jako konsument B. O. umowy pożyczki (o kredyt konsumencki) numer (...) z dnia 05 marca 2014 roku, numer (...) z dnia 16 października 2013 roku i numer (...) z dnia 14 lutego 2013 roku i pobrał prowizje za ich udzielenie.

B. O. dokonała całkowitej wcześniejszej spłaty powyższych pożyczek. W tej sytuacji pozwany miał obowiązek rozliczenia z konsumentem prowizji w zakresie jej proporcjonalnego zwrotu, czego jednakże nie uczynił. Powód po nabyciu wierzytelności od B. O., dochodzi jej w niniejszym postępowaniu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13 lutego 2020 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNC 5386/19 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany (...) z siedzibą w G. zaskarżył nakaz zapłaty w części i wniósł o oddalenie powództwa w zakresie żądania tytułem należności głównej kwoty 180,22 złotych wynikającej z umowy pożyczki numer (...) i kwoty 240,05 złotych wynikającej z umowy pożyczki numer (...), a także w zakresie żądania należności odsetkowych liczonych za okres od dnia 07 października 2015 roku do dnia zapłaty dla umowy numer (...), za okres od dnia 20 marca 2014 roku do dnia zapłaty dla umowy numer (...) i za okres od dnia 31 października 2013 roku do dnia zapłaty dla umowy numer (...).

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że podstawą spełnienia świadczenia jest art. 455 k.c., a wezwanie do zapłaty zostało doręczone pozwanemu w dniu 31 sierpnia 2018 roku, a zatem uwzględniając wskazany w treści wezwania termin zapłaty (14 dni), termin zapłaty w niniejszej sprawie upływał z dniem 14 września 2018 roku, wobec czego należne odsetki winny być liczone za okres od dnia 15 września 2018 roku. Pozwany wskazał, że nadpłacona część kosztów, w tym prowizji za udzielenie kredytu, jest świadczeniem nienależnym, a jego rozliczenie powinno nastąpić na podstawie wniosku konsumenta, gdyż art. 49 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083) reguluje materialnoprawne skutki spłaty przed terminem, ale nie tryb dokonywania rozliczeń. Wprawdzie, jak wskazał pozwany, art. 52 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083) przewiduje rozliczenie kredytu z konsumentem w ciągu 14 dni, jednakże w tym zakresie regulacja wykracza poza zakres harmonizacji dyrektywy i z tej przyczyny regulacja ta jest wątpliwa. Nadto, użyty w treści tego przepisu zwrot „rozliczenie kredytu” nie został zdefiniowany w ustawie

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował także wartość dochodzonego roszczenia, tj. wartość rozliczenia kosztów prowizji wskazaną przez powoda. Pozwany oświadczył, że uznaje niezaskarżoną kwotę jako obliczoną proporcjonalnie przy uwzględnieniu czynnika czasu i kapitału, tak jak w przypadku odsetek. Jednocześnie pozwany podniósł, że ani dyrektywa, ani ustawa krajowa nie różnicuje kosztów na te, które należy zwrócić proporcjonalnie do okresu i kapitału oraz na te, które należy zwrócić proporcjonalnie wyłącznie do okresu, wobec czego pozwany zastosował jednakową zasadę dla wszystkich elementów składających się na całkowity koszt kredytu, tj. zwraca je proporcjonalnie do okresu i kapitału. Pozwany wskazał, że przy zawieraniu umowy kredytu konsumenckiego nie pobierał prowizji jedynie w związku z okresem kredytowania, wysokość prowizji zależna była bowiem od kwoty kapitału postanowionego do dyspozycji kredytobiorcy w czasie. Pozwany wskazał, że nalicza wynagrodzenie w postaci prowizji jako procent wartości kredytu, przy czym kształtuje wysokość prowizji i odsetek tak, aby łączna ich wartość gwarantowała rentowność. Wobec tego ze względu na zbliżoną do odsetek funkcję prowizji (obie stanowią wynagrodzenie kredytodawcy), winna być ona rozliczana w sytuacji, o jakiej mowa w art. 49 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083) z uwzględnieniem czynnika, jaki jest dysponowanie przez kredytobiorcę kapitałem kredytodawcy w określonym czasie.

Pozwany podniósł również zarzut przedawnienia roszczenia odsetkowego dochodzonego dla umów o numerze (...) oraz wskazał, że pozwany nie zawierał z poprzednikiem prawnym powoda umowy o wskazanym przez powoda numerze (...) (k. 83-84 akt).

Pozwany wniósł również o orzeczenie o kosztach postępowania zgodnie z art. 102 k.p.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 października 2013 roku (...) z siedzibą w G. reprezentowana przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytowo – akcyjną z siedzibą w G. (pośrednika kredytowego) zawarł z B. O. umowę pożyczki (kredyt konsumencki) numer (...), na podstawie której udzielił B. O. na cele konsumpcyjne pożyczki w kwocie 20 000 złotych (całkowita kwota pożyczki), wskazując między innymi koszty w postaci prowizji z tytułu udzielenia pożyczki w kwocie 1 800 złotych i opłatę przygotowawczą w kwocie 40 złotych.

Umowa została zawarta przez strony na okres od dnia 16 października 2013 roku do dnia 15 października 2016 roku z możliwością wcześniejszej spłaty pożyczki.

W punkcie 19 umowy wskazano, że pożyczkobiorca jest zobowiązany ponieść następujące koszty: 1) koszty związane z zawarciem umowy, tj. opłatę przygotowawczą w kwocie 40 złotych i prowizję z tytułu udzielania pożyczki w kwocie 1 800 złotych, 2) koszty związane z ustanowieniem zabezpieczeń, tj. koszty wymienione w pkt 24 ppkt b) umowy, których wartość wyniosła 0 złotych, 3) koszty usług dodatkowych, tj. koszt, o jakim mowa w pkt 24 ppkt a) umowy w kwocie 0 złotych oraz 4) koszty inne w kwocie 0 złotych.

Zgodnie z punktem 30 umowy pożyczkobiorca miał prawo w każdym czasie do spłaty całości lub części pożyczki przed terminem określonym w umowie osobiście w kasie lub poprzez wpłatę na rachunek pożyczkowy.

W przypadku spłaty pożyczki przed terminem określonym w umowie, w braku odmiennej dyspozycji pożyczkobiorcy dokonane wpłaty zostaną zaliczone na poczet spłaty kapitału w taki sposób, że wpłata zostanie przeznaczona w następującej kolejności na: spłatę najbliższej wymagalnej raty w kwocie odpowiadającej jej wysokości pomniejszonej o odsetki za okres od dnia dokonania wcześniejszej spłaty do dnia wymagalności raty i spłatę kapitału pożyczki w taki sposób, że czas obowiązywania umowy ulegnie skróceniu; w takim przypadku całkowity koszt pożyczki ulegnie obniżeniu proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy licząc od momentu spłaty pożyczki przed terminem.

Rozliczenie z pożyczkobiorcą z tytułu spłaty nastąpić miało w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty pożyczki w całości.

umowa pożyczki – k. 85-90 akt, harmonogram – k. 91 akt, dyspozycja wypłaty przelewem – k. 92 akt

B. O. w dniu 05 marca 2014 roku dokonała wcześniejszej całkowitej spłaty pożyczki udzielonej mu przez (...) z siedzibą w G. na podstawie umowy pożyczki z dnia 16 października 2013 roku.

niesporne, a nadto: wydruk operacji na rachunku – k. 93 akt

W dniu 02 lipca 2018 roku Związek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (jako cesjonariusz, obecnie z siedzibą w Ł.) zawarł z B. O. (jako cedentem) umowę przelewu wierzytelności przysługującej cedentowi wobec (...) z siedzibą w G. z tytułu wcześniejszej spłaty pożyczki z dnia 16 października 2013 roku, w celu jej wyegzekwowania od pożyczkodawcy.

O zawarciu umowy Związek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (obecnie – z siedzibą w Ł.) poinformował (...) z siedzibą w G., którego wezwał do zapłaty – w terminie 14 dni – proporcjonalnej części prowizji uiszczanej przez B. O. z tytułu udzielenia pożyczki.

Wezwanie do zapłaty zostało odebrane przez (...) z siedzibą w G. w dniu 31 sierpnia 2018 roku.

niesporne, a nadto: umowa przelewu wierzytelności – k. 48-49 akt, upoważnienie – k. 50 akt, zawiadomienie o przelewie wierzytelności wraz z wezwaniem do zapłaty – k. 57-60 akt, pismo – k. 51-56 akt

W dniu 05 marca 2014 roku (...) z siedzibą w G. reprezentowana przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytowo – akcyjną z siedzibą w G. (pośrednika kredytowego) zawarł z B. O. umowę pożyczki (kredyt konsumencki) numer (...), na podstawie której udzielił B. O. na cele konsumpcyjne pożyczki w kwocie 25 000 złotych (całkowita kwota pożyczki), wskazując między innymi koszty w postaci prowizji z tytułu udzielenia pożyczki w kwocie 2 250 złotych i opłatę przygotowawczą w kwocie 40 złotych.

Umowa została zawarta przez strony na okres od dnia 05 marca 2014 roku do dnia 15 lutego 2021 roku z możliwością wcześniejszej spłaty pożyczki.

W punkcie 19 umowy wskazano, że pożyczkobiorca jest zobowiązany ponieść następujące koszty: 1) koszty związane z zawarciem umowy, tj. opłatę przygotowawczą w kwocie 40 złotych i prowizję z tytułu udzielania pożyczki w kwocie 2 250 złotych, 2) koszty związane z ustanowieniem zabezpieczeń, tj. koszty wymienione w pkt 24 ppkt b) umowy, których wartość wyniosła 0 złotych, 3) koszty usług dodatkowych, tj. koszt, o jakim mowa w pkt 24 ppkt a) umowy w kwocie 0 złotych oraz 4) koszty inne w kwocie 0 złotych.

Zgodnie z punktem 30 umowy pożyczkobiorca miał prawo w każdym czasie do spłaty całości lub części pożyczki przed terminem określonym w umowie osobiście w kasie lub poprzez wpłatę na rachunek pożyczkowy.

W przypadku spłaty pożyczki przed terminem określonym w umowie, w braku odmiennej dyspozycji pożyczkobiorcy dokonane wpłaty zostaną zaliczone na poczet spłaty kapitału w taki sposób, że wpłata zostanie przeznaczona w następującej kolejności na: spłatę najbliższej wymagalnej raty w kwocie odpowiadającej jej wysokości pomniejszonej o odsetki za okres od dnia dokonania wcześniejszej spłaty do dnia wymagalności raty i spłatę kapitału pożyczki w taki sposób, że czas obowiązywania umowy ulegnie skróceniu; w takim przypadku całkowity koszt pożyczki ulegnie obniżeniu proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy licząc od momentu spłaty pożyczki przed terminem.

Rozliczenie z pożyczkobiorcą z tytułu spłaty nastąpić miało w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty pożyczki w całości.

umowa pożyczki – k. 95-100 akt, harmonogram – k. 101-102 akt, dyspozycja wypłaty przelewem – k. 103 akt

B. O. w dniu 22 września 2015 roku dokonała wcześniejszej całkowitej spłaty pożyczki udzielonej mu przez (...) z siedzibą w G. na podstawie umowy pożyczki z dnia 05 marca 2014 roku.

niesporne, a nadto: wydruk operacji na rachunku – k. 104-106 akt

W dniu 02 lipca 2018 roku Związek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (jako cesjonariusz, obecnie z siedzibą w Ł.) zawarł z B. O. (jako cedentem) umowę przelewu wierzytelności przysługującej cedentowi wobec (...) z siedzibą w G. z tytułu wcześniejszej spłaty pożyczki z dnia 05 marca 2014 roku, w celu jej wyegzekwowania od pożyczkodawcy.

O zawarciu umowy Związek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (obecnie – z siedzibą w Ł.) poinformował (...) z siedzibą w G., którego wezwał do zapłaty – w terminie 14 dni – proporcjonalnej części prowizji uiszczanej przez B. O. z tytułu udzielenia pożyczki.

Wezwanie do zapłaty zostało odebrane przez (...) z siedzibą w G. w dniu 31 sierpnia 2018 roku.

niesporne, a nadto: umowa przelewu wierzytelności – k. 48-49 akt, upoważnienie – k. 50 akt, zawiadomienie o przelewie wierzytelności wraz z wezwaniem do zapłaty – k. 57-60 akt, pismo – k. 51-56 akt

W dniu 02 lipca 2018 roku Związek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (jako cesjonariusz, obecnie z siedzibą w Ł.) zawarł z B. O. (jako cedentem) umowę przelewu wierzytelności przysługującej cedentowi

wobec (...) z siedzibą w G. z tytułu wcześniejszej spłaty pożyczki z dnia 14 lutego 2013 roku, w celu jej wyegzekwowania od pożyczkodawcy.

O zawarciu umowy Związek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (obecnie – z siedzibą w Ł.) poinformował (...) z siedzibą w G., którego wezwał do zapłaty – w terminie 14 dni – proporcjonalnej części prowizji uiszczonej przez B. O. z tytułu udzielenia pożyczki.

Wezwanie do zapłaty zostało odebrane przez (...)z siedzibą w G. w dniu 31 sierpnia 2018 roku.

niesporne, a nadto: umowa przelewu wierzytelności – k. 48-49 akt, upoważnienie – k. 50 akt, zawiadomienie o przelewie wierzytelności wraz z wezwaniem do zapłaty – k. 57-60 akt, pismo – k. 51-56 akt

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron w zakresie, w jakim nie były one kwestionowane przez stronę przeciwną.

Sąd uwzględnił także wskazane powyżej dowody z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których prawdziwość nie była przez nie kwestionowana i które nie budziły wątpliwości Sądu co do swej wiarygodności, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary.

Sąd nie oparł się jednakże na przedłożonym przez pozwanego rozliczeniu umów numer (...) (k. 94, 107-108 akt) mającym stanowić dowód wysokości należnego powodowi zwrotu prowizji. Sąd miał bowiem na uwadze, że jest to jedynie wydruk komputerowy rozliczenia umowy przy zadanych przez pozwanego założeniach, w tym odnośnie rozliczenia prowizji proporcjonalnie do okresu i kapitału, którego to sposobu jednakże Sąd nie uznał za właściwy w okolicznościach niniejszej sprawy, o czym szerzej w poniższej części uzasadnienia. Sąd miał też na uwadze, że w identyczny sposób ustalona została również wartość podlegającej zwrotowi opłaty przygotowawczej, której zwrot nie był jednakże objęty roszczeniem dochodzonym w niniejszej sprawie.

Pozostałe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności.

W związku z treścią sprzeciwu od nakazu zapłaty i częściowym zaskarżeniem dochodzonego pozwem roszczenia, nakaz zapłaty z dnia 13 lutego 2020 roku wydany w sprawie o sygn. akt VI GNc 5386/19 przez referendarza sądowego Sądu Rejonowego w Gdyni stał się – z dniem 17 marca 2020 roku – prawomocny w zakresie żądania kwot: 469,58 złotych, 1 424,74 złotych i 1 019,29 złotych (tytułem należności głównej), albowiem kwoty w powyższych wysokościach nie zostały zaskarżone.

Uwzględniając powyższe, w toku dalszego postępowania powód Związek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (obecnie – z siedzibą w Ł.) domagał się zasądzenia od pozwanego (...)z siedzibą w G. kwot: 180,22 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1 604,96 złotych za okres od dnia 20 marca 2014 roku do dnia zapłaty (z umowy numer (...)) i 240,05 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1 259,34 złotych za okres od dnia 31 października 2013 roku do dnia zapłaty (z umowy numer (...)), a także odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od kwoty 469,58 złotych za okres od dnia 07 października 2015 roku do dnia zapłaty (z umowy numer (...)) – tytułem zwrotu proporcjonalnej (za okres, o który skrócono czas obowiązywania umowy) części prowizji w związku z wcześniejszą spłatą pożyczki udzielonej przez pozwanego.

Stan faktyczny sprawy odnośnie umów o numerze (...) pozostawał w zasadzie w całości bezsporny. Strony pozostawały zgodne co do tego, że pozwanego i poprzednika prawnego powoda – B. O. łączyły powyższe umowy pożyczki (kredytu konsumenckiego) oraz że pożyczki te zostały przez nią spłacone przed umówionym terminem spłaty, nie była sporna też wysokość prowizji pobranej przy zawarciu umowy ani termin spłaty.

Zgodnie z postanowieniami punktu 30 powyższych umów łączących pozwanego i poprzednika prawnego powoda, pożyczkobiorca miał prawo w każdym czasie do spłaty całości lub części pożyczki przed terminem określonym w umowie osobiście w kasie lub poprzez wpłatę na rachunek pożyczkowy. W przypadku spłaty pożyczki przed terminem określonym w umowie, w braku odmiennej dyspozycji pożyczkobiorcy (a pozwany nie wykazał, by B. O. jako pożyczkobiorca taką odmienną dyspozycję złożył) dokonane wpłaty miały być zaliczane na poczet spłaty kapitału w taki sposób, że wpłata przeznaczana była w pierwszej kolejności na spłatę najbliższej wymagalnej raty w kwocie odpowiadającej jej wysokości pomniejszonej o odsetki za okres od dnia dokonania wcześniejszej spłaty do dnia wymagalności raty, a następnie – na spłatę kapitału pożyczki w taki sposób, że czas obowiązywania umowy ulegnie skróceniu – w takim przypadku całkowity koszt pożyczki ulegnie obniżeniu proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy licząc od momentu spłaty pożyczki przed terminem.

Powyższe zatem jednoznacznie przesądza o tym, że na podstawie łączącej strony umowy pożyczki, pozwany – w przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki przez pożyczkobiorcę – zobowiązany był zwrócić mu wszystkie koszty składające się na całkowity koszt pożyczki (a więc nie tylko odsetki, ale i prowizję oraz inne koszty) w proporcjonalnej do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy – wielkości. Umowa nie różnicowała tych kosztów pod względem ich związania z czasem trwania umowy, a zatem brak jest jakichkolwiek podstaw do tego, by w niniejszej sprawie wprowadzać przedmiotowe rozróżnienie. Takie ukształtowanie treści umowy jest w ocenie Sądu dopuszczalne w ramach zasady swobody umów wynikającej z treści art. 353¹ k.c. i jako nie będące sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, z ustawą oraz nie mające na celu obejścia ustawy, nie jest dotknięte sankcją nieważności.

Niezależnie od powyższego roszczenie powoda znajdowało również swoją podstawę także w treści art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083), zgodnie z którym, w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. Powołany przepis stanowi implementację prawa unijnego, tj. art. 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady numer 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady numer 87/102/EWG, wedle którego konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o kredyt. W takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy.

W doktrynie i orzecznictwie art. 49 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083) był przedmiotem rozbieżnych poglądów. Spór w tym zakresie rozstrzygnął w sprawie o sygn. akt C-383/18 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który w wyroku z dnia 11 września 2019 roku wskazał, że obniżka, do której uprawniony jest konsument może dotyczyć kosztów, których kwota nie jest zależna od długości trwania umowy o kredyt, przy czym nie może być ona ograniczana do kwoty kosztów zaoszczędzonych przez instytucję kredytową w wyniku przedterminowej spłaty. Również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 12 grudnia 2019 roku (sygn. akt III CZP 45/19) wyraźnie wskazał, że przewidziane w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083) uprawnienie konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty w całości przed terminem określonym w umowie obejmuje także prowizję za udzielenie kredytu.

W niniejszej sprawie pozwany (...) z siedzibą w G. zakwestionował wartość dochodzonego roszczenia, tj. wartość rozliczenia kosztów prowizji wskazaną przez powoda. Pozwany oświadczył, że ani dyrektywa, ani ustawa krajowa nie różnicuje kosztów na te, które należy zwrócić proporcjonalnie do okresu i kapitału oraz na te, które należy zwrócić proporcjonalnie wyłącznie do okresu, wobec czego pozwany zastosował jednakową zasadę dla wszystkich elementów składających się na całkowity koszt kredytu, tj. zwraca je proporcjonalnie do okresu i kapitału. Pozwany wskazał, że przy zawieraniu umowy kredytu konsumenckiego nie pobierał prowizji jedynie w związku z okresem kredytowania, wysokość prowizji zależna była bowiem od kwoty kapitału postanowionego do dyspozycji kredytobiorcy w czasie. Jednocześnie pozwany wskazał, że naliczał wynagrodzenie w postaci prowizji jako procent wartości kredytu, przy czym

kształtuje wysokość prowizji i odsetek tak, aby łączna ich wartość gwarantowała rentowność. Wobec tego ze względu na zbliżoną do odsetek funkcję prowizji (obie stanowią wynagrodzenie kredytodawcy), winna być ona rozliczana w sytuacji, o jakiej mowa w art. 49 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083) z uwzględnieniem czynnika, jaki jest dysponowanie przez kredytobiorcę kapitałem kredytodawcy w określonym czasie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w wyroku z dnia 13 listopada 1999 roku w sprawie o sygn. akt C-106/89 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wskazał, że wynikające z dyrektywy zobowiązanie państw członkowskich do osiągnięcia rezultatu przewidzianego przez dyrektywę, podobnie jak przewidziany na mocy art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej obowiązek podjęcia wszelkich właściwych środków ogólnych lub szczególnych w celu zapewnienia wykonania tego zobowiązania, ciąży na wszystkich organach państw członkowskich, w tym, w ramach ich jurysdykcji, również na sądach. Wynika stąd, że stosując prawo krajowe, bez względu na to, czy sporne przepisy zostały przyjęte przed, czy po wydaniu dyrektywy, sąd krajowy, który musi dokonać jej wykładni, powinien tego dokonać, tak dalece jak to tylko możliwe, zgodnie z brzmieniem i celem dyrektywy, po to, by osiągnąć przewidywany przez nią rezultat. Jeżeli natomiast chodzi o cel dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady numer 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady numer 87/102/EWG, to Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej uznał, że polega on na zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów (tak w wyroku z dnia 06 czerwca 2019 roku, sygn. akt C-58/18). Ów system ochrony opiera się na założeniu, że konsument jest stroną słabszą niż przedsiębiorca zarówno pod względem możliwości negocjacyjnych, jak i ze względu na stopień poinformowania (tak np. w wyroku z dnia 21 kwietnia 2016 roku, sygn. akt C-377/14). Ochronę tę ma zaś gwarantować art. 22 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady numer 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady numer 87/102/EWG zobowiązujący państwa członkowskie do zapewnienia, aby przepisy, które przyjmują one w celu wykonania dyrektywy, nie mogły być obchodzone poprzez np. sposób formułowania umów.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083) w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. W ocenie Sądu uznać należy więc – mając na uwadze brzmienie powyższego przepisu oraz ich cel (w tym cel przedmiotowej dyrektywy, której implementację stanowił omawiany przepis) – że obniżenie kosztów ma charakter proporcjonalny, tj. ograniczone jest do okresu od dnia faktycznej spłaty do dnia ostatecznej spłaty określonej w umowie. Obniżenie to ma więc charakter liniowy, z zastosowaniem kryterium czasowego, to jest biorąc pod uwagę wyłącznie okres, o który skrócono czas obowiązywania umowy. Jednocześnie wskazać należy, że na żadnym etapie postępowania pozwany nie wykazał, w jaki sposób skalkulował przedmiotową prowizję, a więc, że była ona obliczona w taki sposób, w jaki naliczane są odsetki – tj. że jej wysokość ustalana jest odrębnie na każdy dzień, w zależności od wysokości kapitału i że konsument był informowany o takim sposobie ustalenia wysokości prowizji. Taki sposób kalkulowania prowizji nie wynika ani z umowy, ani też z tabeli opłat i prowizji, czy przedłożonego regulaminu. W tej sytuacji powoływanie się przez pozwanego niejako post factum na zasady ustalania jej wysokości – nieznanie konsumentowi w momencie zawierania umowy, a korzystne dla pozwanego – nie może zasługiwać na ochronę prawną.

Wobec powyższego Sąd za chybiony uznał zarzut pozwanego, że brak rozróżnienia w umowie kosztów na te, które należy zwrócić proporcjonalnie do okresu i wysokości kapitału oraz na te, które należy zwrócić proporcjonalnie wyłącznie do okresu powoduje, że pozostałą do zwrotu prowizję w przedmiotowej sprawie należy obliczyć proporcjonalnie z uwzględnieniem czynnika czasu i wysokości kapitału. Sąd miał przy tym na uwadze, że same umowy w punkcie 19 wskazywały, że prowizja jest kosztem związanym z zawarciem umowy, tj. opłatą z tytułu udzielenia pożyczki. Nie może zatem obecnie pozwany skutecznie wywodzić, że prowizja pełniła w niniejszej umowie podobną funkcję, jak odsetki. Za całkowicie niezrozumiałe i pozbawione jakiegokolwiek uzasadnienia na tle treści umowy należało uznać w tym kontekście zatem twierdzenia pozwanego, że poza wynagrodzeniem odsetkowym naliczał on także i pobierał od kredytobiorcy wynagrodzenie właśnie w postaci prowizji, która ustalona została jako procent od

wartości udzielonego kredytu, choć w umowie została wyrażona wartością kwotową. Umowa bowiem wskazywała, że prowizja jest opłatą związaną z zawarciem umowy, a nie wynagrodzeniem za korzystanie z kapitału. Decydujące dla rozliczenia prowizji znaczenie ma zatem wyłącznie kryterium czasu. Wysokość kapitału, z którego korzystał pożyczkobiorca, nie ma natomiast żadnego znaczenia dla przeprowadzenia prawidłowego rozliczenia podlegającej zwrotowi części prowizji w niniejszej sprawie. Nie ulega przy tym wątpliwości, że umowa pożyczki pomiędzy pozwanym a poprzednikiem prawnym powoda została sporządzona i zawarta z wykorzystaniem wzorca umownego, którego twórcą był pozwany. Pozwany jednakże nie zawarł w jej treści ani definicji prowizji z tytułu udzielenia pożyczki, ani nie wskazał sposobu jej ustalenia, brak jest również w umowie wskazania, co składa się na ową prowizję. Zgodnie zaś z treścią art. 385 § 2 k.c. wzorec umowy powinien być sformułowany jednoznacznie i w sposób zrozumiały, a postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się na korzyść konsumenta.

Odnosząc się natomiast do kwestionowania przez pozwanego należności odsetkowej, to zgodnie z treścią art. 52 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083) kredytodawca jest zobowiązany do rozliczenia z konsumentem kredytu w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty kredytu w całości. Obowiązek ten ciąży na kredytodawcy z mocy prawa i nie jest uzależniony od jakiegokolwiek wniosku kredytobiorcy w tym zakresie, a przez to – wbrew twierdzeniom pozwanego – ma charakter terminowy i nie wymaga odrębnego wzywania do zapłaty. Jednocześnie wprowadzenie takiego przepisu w porządku krajowym nie pozostaje w sprzeczności z celem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady numer 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady numer 87/102/EWG, którym jest ochrona konsumenta jako słabszej strony umowy niż przedsiębiorca zarówno pod względem możliwości negocjacyjnych, jak i ze względu na stopień poinformowania o obowiązujących przepisach. Co więcej w ocenie Sądu nie ma wątpliwości, że owo „rozliczenie kredytu”, o jakim mowa w art. 52 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083) niewątpliwie obejmuje również rozliczenie kosztów kredytu w sytuacji wcześniejszej jego spłaty, a w konsekwencji obowiązek zwrotu nadpłaconej części prowizji, czy innych kosztów.

Tym samym skoro pożyczkobiorca B. O. – poprzednik prawny powoda dokonała całkowitej spłaty kredytu w dniu 22 września 2015 roku (w przypadku umowy numer (...)) i w dniu 05 marca 2014 roku (w przypadku umowy numer (...)), co było niesporne, a co miało miejsce także przed umówionym terminem płatności, wskazany w art. 52 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083) termin 14 dni do dokonania rozliczenia kredytu, upływał odpowiednio z dniem 06 października 2015 roku i z dniem 19 marca 2014 roku. Nie dokonując rozliczenia w tym terminie, pozwany od dnia następnego popadł w opóźnienie uzasadniające naliczanie odsetek ustawowych za opóźnienie.

Niezależnie od powyższego już z samego brzmienia treści punktu 30 b umów łączących pozwanego i poprzednika prawnego powoda wynika, że rozliczenie z pożyczkobiorcą z tytułu spłaty nastąpić miało w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty pożyczki. Takie ukształtowanie treści umowy jest w ocenie Sądu dopuszczalne w ramach zasady swobody umów wynikającej z treści art. 353¹ k.c. i jako nie będące sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, z ustawą oraz nie mające na celu obejścia ustawy, nie jest dotknięte sankcją nieważności. Jednocześnie zaś powoduje, że pozwany był więc – choćby na mocy własnych postanowień umownych – zobowiązany do rozliczenia pożyczki, w tym do zwrotu przedmiotowych kosztów, w sytuacji jej spłaty przed umówionym terminem – samodzielnie, bez jakiegokolwiek wniosku pożyczkobiorcy w tym zakresie, w terminie 14 dni od dokonania spłaty.

Zważyć również należy, że skoro strony związane były umową, która regulowała dopuszczalność spłaty kredytu (pożyczki) przed terminem, a także regulowała zarówno sposób ustalenia podlegającej zwrotowi części prowizji, jak i termin jej rozliczenia oraz zwrotu, to przedterminowa spłata pożyczki stanowiła jeden z przewidzianych przez umowę sposobów jej realizacji i w żadnym razie nie powodowała odpadnięcia podstawy prawnej świadczenia konsumenta na rzecz pożyczkodawcy. Nadpłacona zatem część kosztów, w tym w szczególności prowizji za udzielenie kredytu, nie stawała się świadczeniem nienależnym, lecz była świadczeniem wynikającym wprost z umowy.

W tej sytuacji nie było wątpliwości, że powodowi przysługiwała w przypadku umowy numer (...) należność odsetkowa liczona od kwoty 469,58 złotych za okres od dnia 07 października 2015 roku do dnia zapłaty, przy czym w tym zakresie pozwany nie podniósł zarzutu przedawnienia, wobec czego o tym żądaniu Sąd rozstrzygnął w punkcie pierwszym wyroku zasądając od pozwanego na rzecz powoda odsetki ustawowe liczone od kwoty 469,58 złotych za okres od dnia 07 października 2015 roku od dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od kwoty 469,58 złotych za okres od dnia 01 stycznia 2016 roku od dnia zapłaty.

W przypadku natomiast umowy numer (...) w ocenie Sądu żądanie powoda było, z przyczyn wskazanych powyżej, zasadne w zakresie zaskarżonej części należności głównej, tj. kwoty 180,22 złotych. Było ono również – co do zasady – zasadne w zakresie należności odsetkowej liczonej od kwoty 1 604,96 złotych za okres od dnia 20 marca 2014 roku do dnia zapłaty, z tym że w tym zakresie pozwany podniósł zarzut przedawnienia, który okazał się częściowo zasadny.

Zgodnie z treścią art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia w przypadku roszczeń o świadczenia okresowe wynosi 3 lata. Mając na uwadze, że pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 09 sierpnia 2019 roku, roszczenie o odsetki liczone za okres od dnia 20 marca 2014 roku do dnia 08 sierpnia 2016 roku było już przedawnione.

W tej zaś sytuacji ostatecznie roszczenie powoda z umowy numer (...), biorąc pod uwagę zakres zaskarżenia, zasługiwało na uwzględnienie w zakresie kwoty 180,22 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1 604,96 złotych za okres od dnia 09 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty (punkt drugi wyroku), zaś podlegało oddaleniu co do żądania należności odsetkowej za okres od dnia 20 marca 2014 roku do dnia 08 sierpnia 2016 roku jako przedawnionej (punkt trzeci wyroku).

W pozostałym zaskarżonym zakresie powództwo także podlegało oddaleniu (punkt trzeci wyroku), co dotyczy roszczenia powoda w kwocie 240,05 złotych wraz z należnością odsetkową liczoną od kwoty 1 259,34 złotych za okres od dnia 31 marca 2013 roku do dnia do dnia zapłaty wywodzoną przez powoda z umowy numer (...). W tym zakresie bowiem pozwany wskazywał, że pozwanego i poprzednika prawnego powoda nie łączyła umowa o wskazanym przez powoda numerze, zaś powód po myśli art. 6 k.c. nie przedłożył żadnego dowodu na wykazanie, że B. O. zawarła z pozwanym taką umowę. Co więcej, powód będąc reprezentowanym przez zawodowego pełnomocnika w żaden sposób nie ustosunkował się do tego twierdzenia pozwanego, a więc uznać go należało po myśli art. 230 k.c. za przyznane, zwłaszcza że to na powodzie ciążył obowiązek wykazania, że jego poprzednik prawny i pozwany zawarli umowę pożyczki numer (...), z której powód wywodził swoje roszczenie. Okoliczności tej powód nie wykazał, tym bardziej, że przedłożona przez powoda umowa przelewu wierzytelności także nie zawierała powyższego oznaczenia umów.

Na marginesie jedynie wskazać należy, że gdyby powód zdołał wykazać powyższą okoliczność, a mianowicie, że pozwany i B. O. zawarli umowę numer (...) i z racji jej zawarcia pozwany pobrał prowizję, której nie zwrócił, mimo zwrotu pożyczki przed umówionym terminem, to roszczenie byłoby zasadne w zakresie kwoty 240,05 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1 259,34 złotych za okres od dnia 09 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty, gdyż pozwany skutecznie podniósł zarzut przedawnienia należności odsetkowej, co wyjaśniono szczegółowo powyższej odnośnie roszczeń z umowy numer (...).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie punktu 30 umowy pożyczki z dnia 05 marca 2014 roku i z dnia 16 października 2013 roku w zw. z art. 49 ust. 1 w zw. z art. 5 pkt 6 w zw. z art. 52 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 1083) w zw. z art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 118 k.c. Sąd w punkcie pierwszym i drugim wyroku zasądził od pozwanego (...) z siedzibą w G. na rzecz powoda Związek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. odsetki ustawowe liczone od kwoty 469,58 złotych za okres od dnia 07 października 2015 roku od dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od kwoty 469,58 złotych za okres od dnia 01 stycznia 2016 roku od dnia zapłaty oraz kwotę 180,22 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1 604,96 złotych za okres od dnia 09 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty.

Uznając zaś dalej idące żądanie pozwu za niezasadne – w zakresie żądania odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od kwoty 1 604,96 złotych za okres od dnia 20 marca 2014 roku do dnia 08 sierpnia 2016 roku (przedawnione) i kwoty 240,05 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1 259,34 złotych za okres od dnia 31 października 2013 roku do dnia zapłaty (niewykazane, że strony łączyła umowa numer (...), jak też częściowo przedawnione odsetki) Sąd orzekł jak w punkcie trzecim wyroku oddając powództwo w tym zakresie na podstawie powyższych przepisów w zw. z art. 6 k.c. stosowanym a contrario.

O kosztach procesu Sąd orzekł jak w punkcie trzecim wyroku zgodnie z zasadą stosunkowego ich rozdzielenia określoną w art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c.

W niniejszej sprawie powód wygrał sprawę w 92,80%, a pozwany w 7,20%.

Koszty poniesione przez powoda wyniosły 1 000 złotych (opłata sądowa od pozwu – 100 złotych, koszty zastępstwa procesowego – 900 złotych).

Koszty poniesione przez pozwanego wyniosły 917 złotych (koszty zastępstwa procesowego – 900 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 złotych).

Powodowi zatem należy się zwrot kosztów procesu w kwocie 928 złotych (92,80% z kwoty 1 000 złotych), zaś pozwanemu w kwocie 66,02 złotych (7,20% z kwoty 917 złotych). Po skompensowaniu obu tych kwot, pozwany winien zwrócić powodowi kwotę 861,98 złotych, którą Sąd zasądził na jego rzecz w punkcie czwartym wyroku.

Sąd nie znalazł przy tym podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie art. 102 k.p.c. Przepis ten stanowi wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Jako wyjątek od zasady, a nadto wobec użycia sformułowania „w wypadkach szczególnie uzasadnionych” przepis ten nie podlega wykładni rozszerzającej. Pozwany natomiast nie wykazał, że w niniejszej sprawie zachodzi jakikolwiek szczególnie uzasadniony wypadek, który pozwalałby na zastosowanie wobec niego dobrodziejstwa określonego w tym przepisie prawa. Pozwany podnosił, że prowadzi działalność gospodarczą w zaufaniu do obowiązujących przepisów prawa i utrwalonej przez lata ich wykładni, a po wyroku z dnia 11 września 2019 roku, który nie uwzględnił sytuacji spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych udzielających pożyczek swym członkom wyłącznie w oparciu o wkłady członkowskie i oszczędności członków, konieczność zwrotu prowizji, która w znacznej części stanowiła pokrycie kosztów udzielenia pożyczki, powoduje, że ich udzielanie staje się nierentowne i uszczupla majątek spółdzielni oraz spółdzielców, co powoduje, że w tej sytuacji musi pokryć stratę związaną z dokonaniem tej transakcji, której w żaden sposób nie mógł przewidzieć w momencie zawierania umowy, ani uwzględnić w rachunku ekonomicznym. Zdaniem pozwanego nie do przewidzenia było, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, bez pogłębionej analizy, wyda orzeczenie nie dokonujące rozróżnienia kosztów udzielenia pożyczki na te związane i niezwiązane z okresem kredytowania.

Z twierdzeniami tymi nie sposób się zgodzić. Po pierwsze bowiem w systemie prawnym już od 2011 roku funkcjonowały poglądy różnicujące i nie różnicujące poszczególne składniki całkowitego kosztu kredytu w zależności od związania ich bądź nie z okresem kredytowania. Od dłuższego okresu czasu pozwany znał już także stanowisko Rzecznika Finansowego oraz stanowisko Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 września 2018 roku, czy Komisji Europejskiej z dnia 21 września 2018 roku w tym zakresie i nawet pomimo niekorzystnych dla siebie rozstrzygnięć sądów powszechnych, w tym w wielu sprawach przed Sądem Rejonowym w Gdyni, nadal nie rozliczał z konsumentem prowizji w prawidłowy sposób, wynikający zdaniem Sądu, wprost z treści ustawy, ale także z treści zawieranych przez siebie umów. Również po jednoznacznym wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 11 września 2019 roku pozwany nie czynił zadość swoim obowiązkom w tym zakresie, lecz po raz kolejny w kolejnych procesach przedstawiając nową, również chybioną w ocenie Sądu, interpretację przepisów prawa. Takie działanie pozwanego jako instytucji pożyczkowej, a jednocześnie silniejszej, profesjonalnej strony umowy pożyczki, podważa zaufanie do zasad pewności obrotu prawnego i obowiązku przestrzegania przez obie strony treści umowy i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie. Działanie takie nie może także, zdaniem Sądu, powodować dla pozwanego korzystnych dla niego skutków procesowych w postaci braku obciążenia go kosztami procesu, który sam poprzez swoją postawę wywołał.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie zachodzi zatem ów szczególny wypadek, który uzasadniałby odstępnie od obciążania pozwanego kosztami procesu. Wskazać również należy, że pozwany jest podmiotem gospodarczym, ponosi ryzyko prowadzonej przez siebie działalności, z którą immamentnie związane są sprawy sądowe z kontrahentami, czy ich następcami prawnymi. Stąd też podnoszone przez pozwanego okoliczności nie mogą uzasadniać zastosowania art. 102 k.p.c. w niniejszej sprawie.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 09 listopada 2020 roku